

Meeqqat atuarfiini atuartunut angerlarsimaffiit atuartunullu inissiat pitsaassusissaasa minnerpaaffilerneqarnissaat siunertaralugu Naalakkersuisut suliniuteqaqqullugit Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut

Inatsisartunut ilaasortamit Jane Petersenimit

saqqummiunneqartoq

pillugu

Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu ataatsimiititaliap

ISUMALIUTISSISSLUTAA

Siunnersuutip aappassaaneerneqarnerani saqqummiunneqartoq

Ataatsimiititaliaq kingullermik suliarinninnermini ukuninnga inuttaqarpoq:

Andreas Uldum, Demokraatit, siulittaasuugallartoq

Juliane Henningsen, Inuit Ataqatigiit

Ruth Heilmann, Siumut

Doris Jakobsen, Siumut

Jane Petersen, Inuit Ataqatigiit, Harald Biancomut, Inuit Ataqatigiit, sinniisoq

UKA 2010-imi siullermeerinninnerup kingorna ataatsimiititaliap siunnersuut misissorpaa.

Siunnersuutip imarisaa siunertaalu

Kalaallit Nunaanni siammassisumik najugaqariaatsip kinguneraa nunaqarfinni atuartut angajulliit atuarnertik naammassiniarlugu illoqarfinni nunaqarfinniluunniit anginerusuni atuartut angerlarsimaffiinut nuuttariaqartarnerat. Atuartut angerlarsimaffii taakku naammaginartumik pitsaassuseqanngitsut siunnersuuteqartoq isumaqarpoq. Taamaattumik atuartut angerlarsimaffiisa aaqqissugaanerannut pituttuisuusumik minnerpaaffiliinissaq Naalakkersuisunit sulissutineqassasoq siunnersuuteqartup kissaatigaa. Minnerpaaffiliinissaq taanna pillugu siunnersuuteqartoq ersarinnerusumik nassuaateqanngilaq. Taamaattorli atuartut angerlarsimaffiisa aaqqissuunneqartarnerat pillugu Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik ilitsersummik suliaqarsimasoq pillugu nalilersueqittoqarnissaanik siunnersuuteqartoq kissaateqarpoq.

Inatsisartut siunnersummi siullermeerinninnerat

Siunnersummi siunertarineqartut siullermeerinninnermi partiinit tamanit tapsererneqarput tassa arlaqartunit tikkuarneqarmat atuartut angerlarsimaffiisa pitsaannginnerat Atuarfitsialaap naatsorsuutigineqartutut iluaquqtsartaanut apparsaataasinnaammatt. Tamatuma saniatigut al-lanneqarpoq siunnersuutip aningaasaqarnikkut kinguneqaatissai Naalakkersuisut akissuteqaa-taanni tamakkiisumik ersersinnejarsimannngitsut.

Ataatsimiinnerit

Ataatsimiitaliap siunnersummi suliariinninnerminut atatillugu kommunit siunnersummut isumaat qulaajarniarlugu KANUKOKA ataatsimeeqatigaa. Ataatsimiitaliap ataatsimeeqati-ginissaanut KANUKOKA piffissaqarsimammat manna iluatsillugu ataatsimiitaliap qutsavi-gerusuppaa.

Atuartut angerlarsimaffiisa aaqqissugaanerannut pituttuisuusumik minnerpaaffiliinissamik suliaqarnissaq pillugu kommunit Namminersorlutik Oqartussanik oqaloqateqarnissaminut piareersimasut ataatsimiinnermi KANUKOKA-mit oqaatigineqarpoq. Aammattaaq atuartut angerlarsimaffiini perorsaanikkut siunertat aallunneqarnerunissaat kattuffiup kissaatigigaa KANUKOKA-p oqaatigaa, taamaalilluni atuartut angerlarsimaffi najugaqarfifinnaaginnaratik angerlarsimaffivittut iluseqarnerulersinnaaqqullugit. Aamma nunaqarfimmit illoqarfimmut nuunnerup atuartunut sapinngisamik toqqisisimanarnerpaajunissaa pingaaruteqarmat KANU-KOKA-p ataatsimiitaliaq isumaqatigaa.

Kiisalu atuartut angerlarsimaffiinik aaqqissuineremi iluserititassatut ilitsersuut Kultureqarner-mut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmit suliariineqartoq KANUKOKA-mit ilisimaneqanngitsoq ataatsimiinnermi paasineqarpoq. Ataatsimiitaliamit tamanna tupallaatigineqarpoq, tassami ilitsersuut kommuninit nalinginnaasu-mik ilisimaneqarlunilu taakku suleqatigalugit suliarineqarsimasoq ataatsimiitaliaq isuma-qarmat. Taamaalilluni ilitsersuut ilaatigut kommunit ilaannik suleqateqarnikkut suliarineqar-simasoq kiisalu ilitsersuut kommuninut tamanut nassiunnejarsimasoq siunnersuutip siuller-meerneqarneranut Naalakkersuisut akissuteqaataanni allassimavoq. Iluserititassatut ilitsersuut pillugu KANUKOKA-mit oqaatigineqartoq ataatsimiitaliamit tusaatissatut tiguneqarpoq.

Ataatsimiitaliap isumaliutersuutai

Nunarput tamakkerlugu illoqarfinni arlalissuarni atuartut angerlarsimaffi ullutsinnut naaper-tuukkunnaarlutillu naleqqukkunnaarsimasut ukiuni arlaqalersuni ilisimaneqarpoq. Ilaatigut

Upernavimmi, Nuummi, Tasiilami kiisalu Nanortalimmi atuartut angerlarsimaffii ullutsinnut naleqqukkunnaartutut ukiuni kingullerni 6-8-ini erseqqissaatigineqartarpoq.

Atuartut nunaqarfinneersut taamaalillutik pitsaasumik najugaqarsinnaaqqullugit atuartut angerlarsimaffisa aalajangersimasumik pitsaassuseqarnissaannik Inatsisartut siunnersuuteqartullu oqarnerannut Ataatsimiititaliaq isumaqataavoq. Ineqarnermi pissutsit pitsaanngitsut ullutsinnullu naleqqutinngitsut atuartut nunaqarfinneersut pitsaannginnerusumik atuarnerannik kinguneqarsinnaavoq. Ineqarnikkut pissutsit pitsaasut atuarneq pitsaasoq pissarsiffiulluuartorlu qulakkeersinnaanngimmassuk Ataatsimiititaliamit tikkuarneqassaaq. Atuartut angerlarsimaffii eqqartorneqartillugit perorsaanermut inunnulu tunngasut aamma eqqarsaatigineqartarnissaat pingaaruteqarpoq. Taamaammat Ataatsimiititaliap Naalakkersuisunut kaammattuitigissavaa atuartunik nunaqarfinneersunik perorsaanikkut inuttullu isumassuinermi pitsaassutsinik assigiaartunik aamma suliaqaqqullugit. Atuartut angerlarsimaffisa najugaqarfiinnaannginnerannik kisiannili aamma atuartut nunaqarfimmiut perorsaanikkut siunertaqtumik sullinneqarnissaannik tamanna aallaaveqassaaq. Ataatsimiititaliap inassutigissavaa atuartut nunaqarfinneersut tamarmik ataasiakkaarlutik illoqarfimmi ilaqtariinnut ataatsinut aalajangersimasumik attaveqarnissaat soorlu Qasigannguani Villads Villadsenip Efterskoliani aaqqissuussinermut assingusumik. Aammattaaq nunaqarfimmit illoqarfimmut nuunnerup atuartunut minnerungitsumillu angajoqqaavinut toqqisisimanartuunissaa Tasiilami illoqarfinnilu allani ilinniar-toqarfinni qanoq qulakkeerneqarsimanersoq isumassarsiorfigeqquallugu Naalakkersuisut ataatsimiititaliamit kaammattorneqassapput. Atuartut nunaqarfinneersut taamaalillutik illoqarfimmi inuunermettakuutineqarnissaat aqut taanna atorlugu qulakkeerneqassaaq.

Atuartunut nunaqarfimmiunut atuartut angerlarsimaffiinut kollegienullu assigiaanik pitsaassiliinissamik kommuninut pisussaaffiliisumik nalunaarummik suliaqarnissap inatsisitigut tunngavissinneqarnissaani atuarfik pillugu peqqussutip allanngortinneqarnissaa pisariaqartoq Ataatsimiititaliamit oqaatigineqassaaq.

Siunnersuutip piviusunngortinneqarnerani aningaasaqarnikkut kingunerisassat siunnersuuteqartumiit nassuiarniarneqarsimanngimmata Ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq. Atuartut angerlarsimaffiinut kollegienullu minnerpaafiliinissamik malittarisassanik pituttuisunik Nunatta Karsianut aningaasartuuteqannginnerunissamik piumasaqaatitaqartoq Naalakkersuisut ilisimatitsissutigaat. Taamatut piumasaqaateqarneq piviusorsiortutut oqaatigineqarsinnaanngilaq. Ataatsimiititaliap KANUKOKA-mik ataatsimeeqateqarnerata tamanna uppernarsarpaa, tassami KANUKOKA-p oqarnera malillugu ataatsimoortumik tapiissutit pillugit isumaqati-giinniarnernut atatillugu kommunit aningaasaqarnikkut taarsiivigineqarnissartik piumasarissammassuk.

Siunnersuutip aningaasaqarnikkut kinguneqaatissai tamakkiisumik nalilersorneqarnissaat a-jornakusoortuusoq Ataatsimiititaliamit isigineqarpoq. "Kalaallit Nunaanni Atuarfeqarfik – 2009-2010" naapertorlugu atuartut nunaqarfinneersut 225-it atuartut angerlarsimaffiinut inis-sinnejarsimapput, tassa atuarnermik naammassinnissinnaajumallutik najugaqarfisaminniit aallartariaqartartut atuarfimmi atuartut 15 %-iisa missaanniippu. Illoqarfinni taakkunani 18-ini minnerpaamik atuartunut angerlarsimaffeqarnissaat Ataatsimiititaliamit ilimagineqarpoq atuartut angerlarsimaffiisa amerlassusaat eqqarsaatigalugu.

Soorlu eqqaaneqáreersutut atuartut angerlarsimaffii arlaqartut ullutsinnut naleqqukkunnaarlullu aserfallassimapput. Kommunit atuartunut angerlarsimaffiutaat eqqarsaatigalugit annertungaatsiartumik iluarsartuussinissamut aserfallatsaaliinissamullu kinguaattoortoqarsimasoq taamaalillunilu nutaamik atuartunut angerlarsimaffiliornissaq akikinnerusussaassasoq Ataatsimiititaliamit ilimagineqartariaqassaaq. Taamaammat siunnersuutip akuersissutigineqarnerata kingunerissavaa kommunini oqartussanut annertungaatsiartumik aningaasartuuteqarneru-nissaq Ataatsimiititaliamit nalinerneqarpoq.

Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliaqarneranut atatillugu ataatsimiititaliaq Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilagee-qarnermullu Naalakkersuisumut apeqqrissaarneranut peqataasimavoq. Apeqqrissaarnermi ilisimatitsissutigineqarpoq atuartut angerlarsimaffii eqqarsaatigalugit atuarfik pillugu peqqus-summik allannguineq taamaallaat siunisssami sanaartornissanut tunngassuteqarumaartoq. Allannguinerup atuartut angerlasimaffiinik nutaanik sanaartornermut taamaallaat tunngatin-neqarnissaat Ataatsimiititaliamit naammaginanngitsutut oqaatigineqassaaq. Soorlu siornatigut oqaatigineqareersutut naluneqanngilaq maannakkut atuartunut angerlarsimaffiusut arlalippas-suit aserfallassimaqaat inunnillu najugarineqarnissaminut naleqqutinngilluinnarlutik. Taamaattumik atuartut angerlarsimaffii maannakkut atuuttuusut ilanngunneqartariaqartut Ataatsimiititaliaq isumaqarpoq.

Atuartut angerlarsimaffiinut avatangiisitigut perorsaanermillu siunertaqartumik kommunit suliaqarnermut ilanngutsinneqarnissaat Ataatsimiititaliamit pingaartutut isigineqarpoq. Taamaalillutik siunnersuutip aningaasaqarnikkut kinguneqaatissai ilisimaneqalissapput aammalu kommunit Naalakkersuisullu ataatsimoorussamik tapiissutit pilligit isumaqatigiinniarneran-nut ilanngunneqarsinnaalissallutik. Tamatumunngalu ilutigitillugu Inatsisartut aalajangernis-samut tunngavissaat tamakkiisoq qulakkeerneqassaaq.

Ataatsimiititaliap inassuteqaatai

Siunnersuuteqartup tunngavilersuutaa tunngaviatigut Ataatsimiititaliamit isumaqatigineqar-mat Ataatsimiititaliamit naqissuserneqassaaq. Taamaattorli tamakkiisumik ilisimatinneqarsi-

maneq tunngavigalugu matumani kommuninut Namminersorlutillu Oqartussanut aningaasa-qarnikkut kinguneqaatissai ilanngullugit Ataatsimiititaliaq aalajangernissamik kissaateqarpoq. Tamatumunnga peqatigitillugu Ataatsimiititaliap kissaatigaa siunnersuut atuartut angerlarsi-maffiisa illutaasa pitsaassusaannut taamaallaat tunngatinneqassanngitsoq aammali atuartut angerlarsi-maffiisa perorsaanikkut siunertai ilanngunneqassasut. Aammattaaq atuartut anger-larsi-maffiisa aaqqissuunneqartarerat pillugu iitsersuutip maannakkut atuuttusup nalilersoq-qittariaqarnera Ataatsimiititaliamit isigineqarpoq. Kiisalu atuartut angerlarsi-maffiisi pillugit inatsimmik allannguinermi atuartut angerlarsi-maffiisi maannakkut pisunut siunissamilu atuuti-lersussanut tunngassuteqassasoq. Taamaalilluni siunnersummut inaarutaasumik isummer-nissap kinguartinneqarnissaa pitsaanerusutut Ataatsimiititaliamit isigineqarpoq maannakkut isikkumisut ilusiliup akuersissutigineraniit.

Taamaattumik **allannguutissatut siunnersuut** Ataatsimiititaliamit saqqummiunneqarpoq: **Kalaallit Nunaanni atuarfeqarneq kiisalu atuartut angerlarsi-maffiisi pillugit kingusin-nerpaamik 2011-imi ukiaanerani katersuunneq nallertinnagu Naalakkersuisut nassuaasioqqullugit Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Nunatta Karsianut kom-muninullu aningaasaqarnikkut kinguneqaatissat nassuaammi ersersinneqassapput a-tuartut angerlarsi-maffiisa illutaasa pitsaassusaannut minnerpaaffiliinissamik suliaqar-nikkut qulaajarneqassapput tamatumalu saniatigut atuartut angerlarsi-maffiisa peror-saanikkut siunertai qulaajarneqassallutik.**

Allannguutissatut siunnersuut saqqummiunneqartoq **akuerineqassasooq ataatsimiititaliap isumaqatigiittup inassutigaa.**

Taama oqaaseqarluni isumaliutissiissummilu allassimasutut paasinnilluni siunnersuut ataatsi-miititaliap aappassaaniigassanngortippaa.

6. november 2010

Andreas Uldum

UKA 2010/35

Andreas Uldum

Jane Petersen

Jane Petersen

Juliane Henningsen

Juliane Henningsen

Ruth Heilmann

Ruth Heilmann

Doris Jakobsen

Doris Jakobsen